

Asia: VN/31178/2023

Kansallinen liikenteen vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluinfraohjelma

Lausunnonantajan lausunto

Tieliikenne: ohjelmassa esitetty jakeluinfran ja markkinan nykytila sekä arvio tulevasta kehityksestä

-

Tieliikenne: ohjelman tavoitteet ja toimenpiteet

Vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluinfra on keskeinen osa liikennejärjestelmää, jonka kehittämisen on oltava pitkäjänteistä ja ennakoitavaa. Suomen ja EU:n asettamien liikenteen päästövähennystavoitteiden saavuttaminen edellyttää monia toimenpiteitä, joista keskeisimpiä ovat tieliikenteen ajoneuvokannan uudistaminen ja vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluinfran kehittäminen.

Vaihtoehtoihin polttoaineisiin siirtyminen edellyttää, että käyttäjille on riittävästi lataus- ja tankkausasemia ympäri Suomea. Markkinaehtoisuus on ensisijainen lähtökohta kattavan asemaverkoston rakentamiselle, mutta on oltava valmius tukea verkoston rakentumista alueilla, joille asemat ja verkostot eivät rakennu markkinaehtoisesti. Kyse ei ole vain kuljetus- ja logistiikkayritysten mahdollisuuksista investoida vähäpäästöiseen kalustoon eri puolella maata, vaan myös alueiden vetovoimaisuudesta ja kilpailukyvyistä houkutellessa teollisia investointeja. Erityisesti tämä koskee vedyn jakeluinfraa, jonka osalta ohjelman tavoite (T6) ja toimenpide (T6) korostavat EU-asetuksen mukaisen vaatimuksen täyttämistä. Asetuksen mukainen tavoite koskee vain TEN-T ydinverkkoa, jolloin suurin osa maamme liikenneverkosta jäisi asemaverkoston ulkopuolelle tavoitteen täytyttyäkin. Kansallisessa ohjelmassa tulee esittää tavoitteet ja toimenpiteet myös TEN-T kattavan verkon ja asetuksen pääväylien osalta.

Käyttövoimasiirtymän tarkastelussa tulisi huomioida nykyistä paremmin myös turvallisuusnäkökulma. Sähköjakelun pitkään jatkuvissa häiriötilanteissa sähköistynyt autokanta voi olla suuri turvallisuus- ja huoltovarmuusriski.

Rautatieliikenne: ohjelmassa esitetty jakeluinfran ja markkinan nykytila sekä arvio tulevasta kehityksestä

-

Rautatieliikenne: ohjelman tavoitteet ja toimenpiteet

Sähkövedon tulee olla rautatieliikenteessä perusratkaisu. Toimenpiteenä ratojen uusien sähköistämishankkeiden toteuttaminen ja selvittäminen on kannatettava. Sähköistämishankkeissa ei tule kuitenkaan keskittyä vain kuljetusketjujen alku- ja loppupäihin, vaan sähköistyksen on toteutettava yhteysväleittäin. Tärkeää on saada sähköistettyä myös poikittaisratoja, jotka täydentävät rataverkon kokonaistoimivuutta ja lisäävät huoltovarmuutta sekä toimintavarmuutta häiriötilanteissa varareitteinä. Huomionarvoista on, että Savon radan ja Karjalan radan välillä ei ole yhtään sähköistettyä poikittaisrataa, mikä on erittäin suuri riski koko Suomen raideliikennejärjestelmän toimivuudelle.

Lentoliikenne: ohjelmassa esitetty jakeluinfran ja markkinan nykytila sekä arvio tulevasta kehityksestä

-

Lentoliikenne: ohjelman tavoitteet ja toimenpiteet

-

Meri- ja sisävesiliikenne: ohjelmassa esitetty jakeluinfran ja markkinan nykytila sekä arvio tulevasta kehityksestä

-

Meri- ja sisävesiliikenne: ohjelman tavoitteet ja toimenpiteet

Myös sisävesiliikenteessä uudet vähäpäästöiset ja jäävahvistetut alukset sekä jäänmurto ovat oleellisia tavoitteita myös Vuoksen vesistöalueella, jotta sisävesiliikenteen toimintaedellytykset kehittyvät positiivisesti ja liikennöintikausi saadaan ympärivuotiseksi. Tämä tulee ottaa huomioon ohjelman tavoitteissa ja toimenpiteissä.

Muita huomioita ohjelmasta:

-

Huttunen Tuulikki
Pohjois-Savon liitto